

DOPIŠ PRO TEBE

BŮH V DĚJINÁCH A V NAŠEM ŽIVOTĚ

2/77

ZAČÍNÁ SE OD ABRAHÁMA

Ve Skutcích apoštolských čteme několik dlouhých kázání – zvláště u sv. Pavla. Tak si podle textu 13. hlavy dovedeme představit, jak vstupuje sv. Pavel do synagogy, ujímá se slova a přechází ke svému oblíbenému tématu. Nejdříve je k tomu veřejně vyzván: » Bratři, můžete-li říci něco lidu pro povzbuzení, ujměte se slova. « Pavel tedy vstal, pokynul rukou a začal mluvit: » Izraelité i vy všichni, kteří se bojíte Boha, poslyšte: Bůh tohoto izraelského lidu si vyvolil naše praotce ... « (Skutky apoštolské, hlava 13. verš 15-17).

Tato a podobná místa se obvykle při čtení Pisma svatého nechávají bez povšimnutí. Vypadají jako proslulá semitská výřečnost, která začíná vždycky zdaleka, od Abraháma, místo aby se hned a jasně řeklo, oč jde. Tento způsob mluvy však oceňují biblisté. Semitská zdlouhavost v řeči je totiž výrazem podstatné vlastnosti biblického zjevení. Má to vlastně charakter historický.

DNES JDEME NA TO JINAK

Teologové i lidoví kazatelé mluví o Bohu, o Kristu, o Církvi z docela jiného hlediska. Z teologie známe tak zvaných pět cest,

pět druhů důkazů Boží existence. Všechny hledají příčinu všeho ve viditelném světě.

Kazatelé užívají podobenství s hodinkami: kdyby někdo poprvé viděl hodinky a pochopil smysl koleček a ručiček, logicky by došel k závěru, že musil být někdo, kdo to všechno složil dohromady. Také viditelný svět jsou jakési velké hodiny, mnohem složitější, účelnější, obdivuhodnější. Dokazují jasně, že existuje Bůh, který stvořil nebe a zemi a všechnu krásu kolem nás.

V. Monod, francouzský autor, který studuje v knize Dieu et l'univers (Bůh a vesmír) starověká pojetí o světě, dochází k závěru, že náš způsob uvažování je dodnes typicky řecký, navazuje stále na základy naší vzdělanosti. Tento » řecký « pohled na svět je statický. Všechno chce zachytit jedním pohledem, všemu, co je před námi, hned porozumět. Pak přijde ovšem k logickému závěru, že první hybná síla, první příčina všeho je Bůh.

ALE BEDUÍN NA POUŠTI?

Podle téhož autora došli Židé k Bohu úplně jinou cestou. Tyto kočovné Semity nezajímalo příliš svět kolem nich a jeho krásy. Co bylo ostatně tak poutavého na poušti, kterou táhl Beduín se svým stádem? Jednotvárné okolí a neustálá starost o pastviny pro dobytek není právě povzbuzující pro hluboké metafysické úvahy o světě.

Semité však odjakživa milovali svou rodinu, svou krev, svůj kmen. Počítají své příbuzenstvo, znají dlouhou řadu praotců.

PODIVUHODNÁ OCHRANA BOŽÍ

Když se dívá hebrejský šejk zpět na své předky, kteří pocházeli z daleké Mezopotámie a rozmnožili se na druhém konci světa – v Egyptě – když vidí kolem sebe poskakovat hejno vnuček – začíná najednou žasnout. Kolik bohatých rodů zaniklo, kolik silných kmenů a národů bylo vyhubeno! Ale Izraelité se množí od pokolení do pokolení! Táhnou nepřátelským světem, unikají o vlas smrtelným nebezpečím, ale stále jdou dál, stále se množí ... Tato podivná životní síla musí mít nějakou pří-

činu – ano, má příčinu, Boha Abraháмова, Izákova a Jakubova – Boha, který je povolal, určil k nějakému zvláštnímu poslání a který je proto mimořádným způsobem ochraňuje.

DYNAMIKA HISTORIE

Židé nehledali Boha ve statickém pohledu na vesmír, ale v dějinách, v dynamice historických událostí. Proto také chtějí vidět události denního života v této dějinné souvislosti. Ať mluví o čemkoli, začínají od Abraháma. Proto musel tímto způsobem začínat své řeči i svatý Pavel, chtěl-li své soukmenovce přimět k tomu, aby správně pochopili poslední velkou událost – život, smrt a vzkříšení Ježíše Krista. Ukazuje jim postupně, že Kristus vstupuje do jejich existence organicky, v plnosti času, že patří k jejich růstu, vývoji, k rodové posloupnosti.

JAKOU HODNOTU MÁ TENTO ZPŮSOB MYŠLENÍ PRO NÁŠ ŽIVOT?

Často slyšíme kritiku dnešního způsobu vzdělanosti. Roste příliš do šířky – ale málo do hloubky. Zabýváme se tisíci věcmi, ale všemi jen povrchně. V tom však není hlavní nesnáž. Daleko negativněji působí na naši mentalitu fakt, že stále upíráme pozornost na něco jiného, než jsme my sami. Uprostřed stovek encyklopedií, které nás okamžitě poučí o každém koutku světa, o každé části motoru, o šneku na dně Tichého oceánu, vychází kniha: ČLOVĚK – TVOR NEZNÁMÝ. V každé knihovně je dost materiálu k sestavení přednášky o čemkoli, kromě o nás samých. I ti, kteří mluví stále jen o sobě, hlásají vlastně jen to, co viděli kolem sebe, s čím se setkali, co udělali dobrého nebo zlého pro druhé. Mluví o sobě – a přece o sobě mlčí!

POZNEJ SÁM SEBE – A POCHOPÍŠ VŠECHNO!

Znát sebe znamená znát svou historii, pochopit svůj život, být schopen napsat » Dějiny své duše « jak je napsala sv. Terezička od Ježíška. Pak se ovšem musíš umět zahledět zpět, vzpomenout si na okolnosti, kdy se v tobě poprvé probudil pojem

dobrá a zlá, znovu prožívat svou dávnou touhu po kráse a pravdě, připomínat si všechna vítězství a všechny pády na cestě k ideálu.

Kdo se umí zamyslet nad svou vlastní historií, brzo pozná, že je tu jakási základní linie, jakási zákonitost odměny, když se této linie držíme a neštěstí, kdykoliv se od ní odkloníme. Je těžko vyjádřit tuto linii nějakým vzorcem, zásadou nebo směrnicí. Je to něco živého – je to Něčí volání – výzva – vábení ... Cítíme u ní blízkost Boha – Otce, který nás svou prozřetelností někam vede. Je to pocit tak jistý – že kdo jej prožije, nepotřebuje žádný jiný důkaz o Boží existenci. Ví, ŽE BŮH PRACUJE V JEHO ŽIVOTĚ!

Toto setkání s Bohem pak promítáme do všech událostí denního života. Ve všem, co nás potká, se uskutečňuje naše setkání s Kristem.

ŽIVOT NAJEDNOU ZTRATIL SVOU BEZTVÁRNOST A STAL SE DUCHOVNÍ ČETBOU.

K ZAMYŠLENÍ:

» Tam, kde se jasná mysl pojí se širokým srdcem, tam se člověk nakonec vždycky vyrovná sám se sebou i se svými bližními. «

G. Foerster

» Každý okamžik nám přináší víc pokladů, než jsme schopni od něj převzít. Z duchovního hlediska velká cena okamžiku spočívá v tom, že nám přináší od Boha poselství, které je určeno jen a jen nám. «

J. F. Sheen

» Lásce je zbytečné klást jedinou otázku: »Proč?« J. F. Sheen

» Kdo nežije jako světec, nepochopí, proč si světci neceníli to, co si ceníme my a za nic měli věci, ke kterým lneme celým srdcem. Dokud nejsme svatí, nemůžeme svaté kritizovat – ale obdivovat a napodobovat aspoň v tom, co je nám na nich pochopitelné a co nás láká. «

» Zlí lidé nikdy nemají pravou radost, ani nepocítí vnitřní klid. Zato snadno je spokojený a klidný ten, kdo má čisté svědomí. «

Tomáš Kempenský

Své dotazy a připomínky pište na adresu:

VELEHRAD, Postfach 592, CH-8004 Zürich